

REAGAVIMO Į ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMUS PROCEDŪRA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reagavimo į asmens duomenų saugumo pažeidimus procedūra (toliau – Procedūra) nustato reagavimo į įtariamą ar įvykusį asmens duomenų saugumo pažeidimą taisyklės, kuriomis turi vadovautis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SADM) valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis ir gaunantys darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (toliau kartu – SADM darbuotojai).

2. Procedūra taikoma įtarus ar įvykus asmens duomenų saugumo pažeidimui siekiant užtikrinti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 33 ir 34 straipsnių reikalavimų laikymąsi.

3. Reagavimo į įtariamą ar įvykusį asmens duomenų saugumo pažeidimą taisyklės SADM pasitelkiantiems duomenų tvarkytojams turi būti nustatomos asmens duomenų tvarkymo sutartyse ar Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. A1-172 „Dėl Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos nuostatų ir Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos nuostatai), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Biudžeto planavimo informacinės sistemos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2025 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. A1-425 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Biudžeto planavimo informacinės sistemos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Biudžeto planavimo informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Biudžeto planavimo informacinės sistemos nuostatai), Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo informacinės sistemos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. A1-71 „Dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo informacinės sistemos nuostatų, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo informacinės sistemos saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklių, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo informacinės sistemos naudotojų administravimo taisyklių ir Europos pagalbos labiausiai

skurstantiems asmenims fondo informacinės sistemos veiklos tęstinumo valdymo plano patvirtinimo“ (toliau – EPLSAFIS nuostatai).

II SKYRIUS

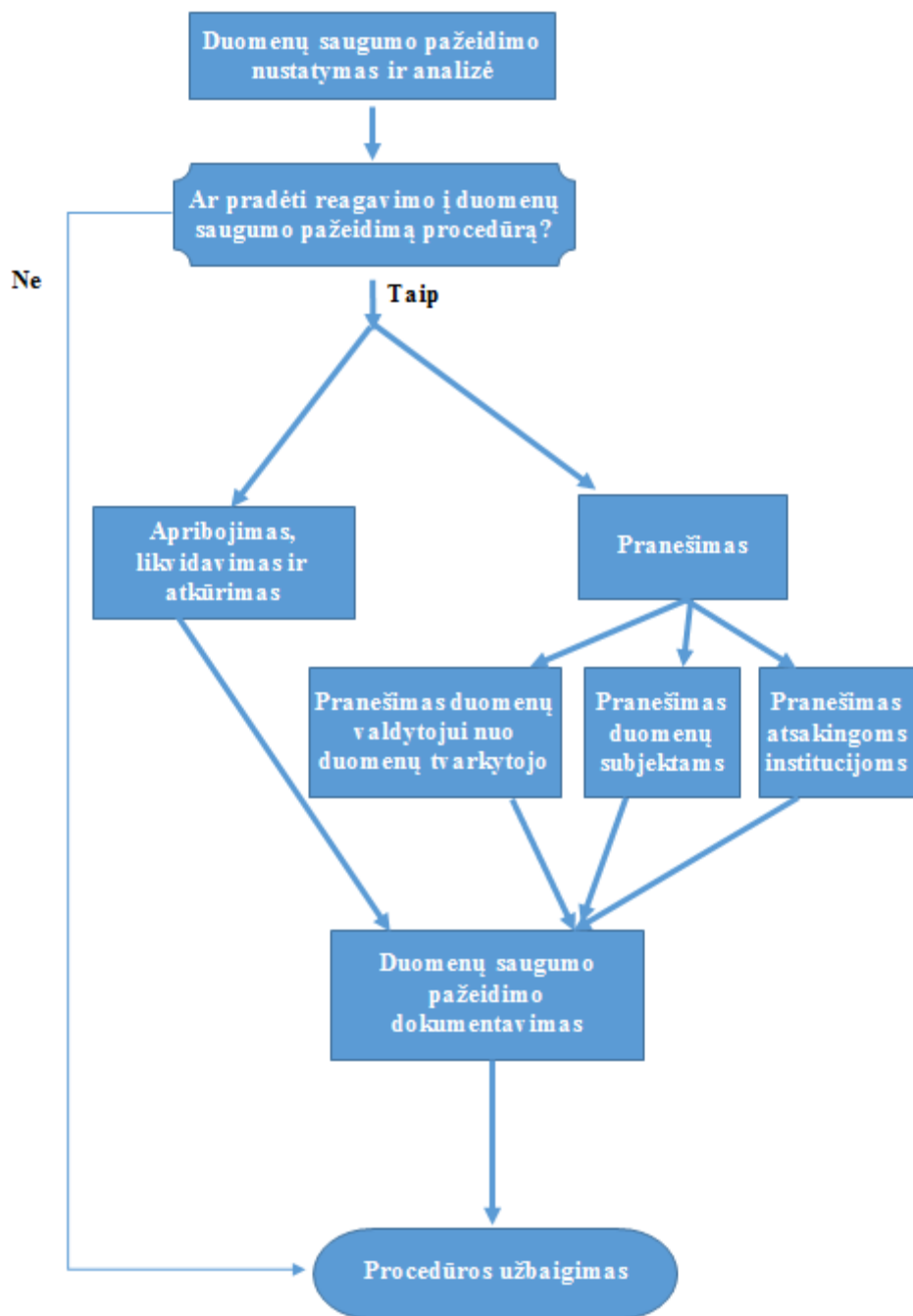
ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMO NUSTATYMAS IR ANALIZĖ

4. Asmens duomenų saugumo pažeidimu laikomas toks saugumo incidentas, dėl kurio įvyksta (konkretus pažeidimas gali patekti į daugiau nei vieną kategoriją):

4.1. konfidencialumo pažeidimas – netyčinis ar neteisėtas asmens duomenų atskleidimas arba prieigos prie asmens duomenų suteikimas tam teisės neturintiems asmenims. Tokio pobūdžio pažeidimo pavyzdžiais galėtų būti duomenų kopijos išsiuntimas trečiajam asmeniui, neturinčiam teisinio pagrindo jos gauti, prisijungimo prie duomenų bazės slaptažodžio pavišinimas ir pan.;

4.2. prieinamumo pažeidimas – netyčinis ar neteisėtas prieigos prie asmens duomenų praradimas arba asmens duomenų sunaikinimas. Tokio pobūdžio pažeidimu pavyzdžiais galėtų būti duomenų bazės ištrynimasis nesant atsarginės kopijos, iš kurios būtų galima atkurti prarastus duomenis, laikinas įprastinę SADM veiklą sutrikdęs prieigos prie duomenų praradimas;

4.3. vientisumo pažeidimas – netyčia ar neteisėtai atlikti asmens duomenų pakeitimai. Pavyzdžiui, tai galėtų būti trečiojo asmens, įgijusio neteisėtą prisijungimą prie duomenų bazės, įvykdyti joje esančių įrašų pakeitimai.

1 pav. Procedūros grafinė schema

5. SADM darbuotojas, sužinojęs ar pats nustatęs galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą arba gavęs informacijos apie galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą iš duomenų tvarkytojo ar kito šaltinio:

5.1. nepagrįstai nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 2 valandas nuo galimo asmens duomenų saugumo pažeidimo sužinojimo momento asmeniškai, elektroniniu paštu, telefonu, ir / arba

kitomis komunikacijos priemonėmis informuoja savo tiesioginį vadovą ir SADM duomenų apsaugos pareigūną apie asmens duomenų saugumo pažeidimo faktą;

5.2. nepagrįstai nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 24 valandas nuo asmens duomenų saugumo pažeidimo sužinojimo momento pateikia SADM duomenų apsaugos pareigūnui pagrindinę informaciją apie asmens duomenų saugumo pažeidimą užpildydamas Procedūros 1 priedą;

5.3. jei įmanoma, nedelsdamas imasi priemonių pašalinti asmens duomenų saugumo pažeidimą ir priemonių galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti.

6. Duomenų tvarkytojas, sužinojęs apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, apie jį praneša SADM asmens duomenų tvarkymo sutartyse, Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos nuostatuose, Biudžeto planavimo informacinės sistemos nuostatuose ar EPLSAFIS nuostatuose nustatyta tvarka. Prireikus papildomos informacijos, duomenų tvarkytojas ją pateikia per SADM nurodytą terminą.

7. SADM duomenų apsaugos pareigūnas, gavęs Procedūros 5.2 papunktyje ar 6 punkte nurodytą informaciją, atlieka šiuos tyrimo veiksmus:

7.1. nedelsdamas išnagrinėja galimo asmens duomenų saugumo pažeidimo aplinkybes ir nustato, ar padarytas asmens duomenų saugumo pažeidimas ir ar toks pažeidimas kelia didelį pavojų fizinių asmenų teisėms ir laisvėms;

7.2. jeigu gautos informacijos nepakanka įvertinti, ar padarytas asmens duomenų saugumo pažeidimas ir (ar) pažeidimo masto, – kreipiasi į atsakingus asmenis dėl informacijos pateikimo;

7.3. jeigu galimas asmens duomenų saugumo pažeidimas susijęs su kompiuterių, terminalų, serverių, laikmenų, kitų SADM nuosavybės teise, nuomos ar kitais pagrindais valdomos kompiuterinės įrangos ir joje esančios programinės įrangos, taip pat elektroninės pašto dėžutės, bendravimo interneto tinklu programų, debesų kompiuterijos paslaugų, interneto prieigos, kitų informacinių technologijų naudojimu, – aplinkybių tyrimui ir taikytinų techninių ir organizacinių priemonių nustatymui pasitelkia Informacinių technologijų skyriaus darbuotoją, kurį paskiria jo tiesioginis vadovas;

7.4. identifikuoja, kokių techninių ir organizacinių priemonių būtina imtis ar kokių sričių specialistus reikia pasitelkti, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas ir siūlymus pateikia SADM kancleriui;

7.5. nustato, ar būtina Reglamento (ES) 2016/679 nustatytais terminais pranešti duomenų subjektui ir Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai apie asmens duomenų saugumo pažeidimą.

8. Tiesioginiai vadovai užtikrina, kad jiems tiesiogiai pavaldūs SADM darbuotojai nepagrįstai nedelsdami pateiktą SADM duomenų apsaugos pareigūnui visą informaciją bei dokumentus, reikalingus operatyviai ištirti galimo asmens duomenų saugumo pažeidimo aplinkybes ir prireikus informuoti Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją ir duomenų subjektą (-us). Informacija ir

dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki pranešimo Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai termino pabaigos.

9. SADM duomenų apsaugos pareigūnas Procedūros 7 punkte nurodytus veiksmus gali atlikti ir savo iniciatyva, jeigu įtaria galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą arba gauna informacijos apie galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą iš subjektų, nenurodytų Procedūroje.

III SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMO PAŠALINIMAS

10. SADM kancleris, gavęs Procedūros 7.4 papunktyje nurodytą informaciją, priima sprendimą dėl techninių ir organizacinių priemonių asmens duomenų saugumo pažeidimui pašalinti įgyvendinimo.

11. Taikytinos techninės ir organizacinės priemonės turi užtikrinti duomenų saugumo pažeidimo pašalinimą bei tokių pažeidimų užkardymą ateityje.

IV SKYRIUS PRANEŠIMAS APIE DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMĄ

12. Jeigu nustatoma, kad asmens duomenų saugumo pažeidimas nesukelia didelio pavojaus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, apie duomenų saugumo pažeidimą Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir duomenų subjektas nėra informuojami. Pavojų duomenų subjektų teisėms ir laisvėms keliančiu laikytinas toks pažeidimas, dėl kurio duomenų subjektas galėtų patirti kūno sužalojimą, materialinę ar nematerialinę žalą, teisių apribojimą, diskriminaciją, galėtų būti pavogta ar suklastota asmens tapatybė, jam padaryta finansinių nuostolių, neleistinai panaikinti pseudonimai, pakenkta jo reputacijai, prarastas asmens duomenų, kurie saugomi profesine paslaptimi, konfidencialumas arba padaryta kita ekonominė ar socialinė žala.

13. Jei asmens duomenų saugumo pažeidimas kelia didelį pavojų duomenų subjektų teisėms ir laisvėms kaip nurodyta Procedūros 12 punkte, SADM duomenų apsaugos pareigūnas ne vėliau kaip per 72 valandas nuo SADM darbuotojo sužinojimo apie duomenų saugumo pažeidimą apie tai informuoja Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikimo Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2018 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1T-72(1.12.E) „Dėl Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikimo Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Pranešimas apie asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai teikiamas pagal formą, patvirtintą Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 1T-82(1.12.E) „Dėl Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą rekomenduojamos formos

patvirtinimo“. Jeigu visos informacijos neįmanoma pateikti tuo pačiu metu (pavyzdžiui, pranešimo pateikimo metu dar nėra ištirtos visos asmens duomenų saugumo pažeidimo aplinkybės, nėra aiškus duomenų subjektų, kurių asmens duomenų saugumas buvo pažeistas, skaičius), informacija Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai toliau nepagrįstai nedelsiant gali būti teikiama etapais.

14. Kai dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, SADM nepagrįstai nedelsdama praneša apie asmens duomenų saugumo pažeidimą duomenų subjektams. Didelį pavojų keliančiu gali būti laikytinas bet kuris Procedūros 12 punkte nurodytų pasekmių riziką keliantis pažeidimas tada, jei tokios pažeidimo pasekmės yra labai tikėtinos, tvarkomi specialių kategorijų asmens duomenys (pavyzdžiui, duomenys apie sveikatą), pažeidimas turi neigiamą poveikį dideliame duomenų subjektų skaičiui ir pan.

15. SADM duomenų apsaugos pareigūnas duomenų subjektui aiškia ir paprasta kalba aprašo duomenų saugumo pažeidimo pobūdį ir pateikia bent šią informaciją:

15.1. asmens, galinčio suteikti daugiau informacijos, ir SADM duomenų apsaugos pareigūno vardą, pavardę ir kontaktinius duomenis (telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą);

15.2. kokių asmens duomenų atžvilgiu įvyko asmens duomenų saugumo pažeidimas;

15.3. tikėtinų duomenų saugumo pažeidimo pasekmių aprašymą;

15.4. priemonės, kurių ėmėsi arba planuoja imtis SADM tam, kad būtų pašalintas duomenų saugumo pažeidimas, įskaitant, kai tinkama, priemones galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti.

16. Procedūros 15 punkte nurodytas pranešimas duomenų subjektui gali būti neteikiamas, jei egzistuoja bet kuri iš šių aplinkybių:

16.1. SADM įgyvendino tinkamas technines ir organizacines apsaugos priemones ir tos priemonės taikytos asmens duomenims, kuriems duomenų saugumo pažeidimas turėjo poveikio, visų pirma tas priemones, kuriomis užtikrinama, kad asmeniui, neturinčiam leidimo susipažinti su asmens duomenimis, jie būtų nesuprantami, pavyzdžiui, šifravimo priemonės;

16.2. SADM vėliau ėmėsi priemonių, kuriomis užtikrinama, kad ateityje negalėtų kilti didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms;

16.3. tai pareikalautų neproporcingai daug pastangų. Tokiu atveju apie įvykusį duomenų saugumo pažeidimą paskelbiama viešai arba taikoma panaši priemonė, kuria duomenų subjektai būtų informuojami taip pat efektyviai.

17. Jeigu Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, išnagrinėjusi Procedūros 13 punkte nustatyta tvarka pateiktą pranešimą nustato, kad dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, SADM nepagrįstai nedelsdama apie asmens duomenų saugumo pažeidimą informuoja duomenų subjektą, pateikdama Procedūros 15 punkte nurodytą informaciją, jeigu duomenų subjektas nebuvo informuotas iki tol, ir imasi kitų Valstybinės

duomenų apsaugos nurodytų veiksmų asmens duomenų saugumo pažeidimui pašalinti ar neigiamoms pažeidimo pasekmėms sumažinti.

V SKYRIUS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ FIKSAVIMAS

18. SADM duomenų apsaugos pareigūnas fiksuoja visus asmens duomenų saugumo pažeidimus. Asmens duomenų saugumo pažeidimai fiksuojami pildant Asmens duomenų saugumo pažeidimų apskaitos žurnalą, kurio forma nustatyta Procedūros 2 priede.
